

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๑๖.๔/ว ๑๕๓

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

- เรื่อง แนวปฏิบัติการเบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอก
- เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ อธิการบดี ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการสถานพยาบาลของทางราชการ ผู้อำนวยการสถานพยาบาลของเอกชน
- อ้างอิง ๑. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๘๔ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๙
๒. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๗๙ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓
๓. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๖.๔/ว ๔๗๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวปฏิบัติการเบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอก สำหรับผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวและส่วนราชการ
๒. แนวปฏิบัติการเบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอก สำหรับสถานพยาบาล

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ กรมบัญชีกลางไว้เวียนแจ้งให้ส่วนราชการ สถานพยาบาลของทางราชการ ทราบเกี่ยวกับการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งหลักเกณฑ์ ที่เกี่ยวข้องกับระบบเบิกจ่ายตรง ยังคงให้ถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และตามหนังสือที่อ้างถึง ๓ กรมบัญชีกลาง ได้มีหนังสือชี้แจงสถานพยาบาลของทางราชการเพื่อเตรียมความพร้อมการปรับระบบเบิกจ่ายตรงประเภทผู้ป่วยนอก เพื่อรองรับการใช้บัตรประจำตัวประชาชนในการแสดงสิทธิเพื่อประกอบการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล นั้น

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า บัดนี้ การดำเนินการเตรียมความพร้อมในการปรับระบบ เบิกจ่ายตรงประเภทผู้ป่วยนอก เพื่อรองรับการใช้บัตรประจำตัวประชาชนในการแสดงสิทธิเพื่อประกอบการเบิกจ่าย เงินค่ารักษาพยาบาลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น จึงเห็นควรให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป และเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนผู้มีสิทธิ ส่วนราชการ สถานพยาบาล ถือปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน อาศัยอำนาจตามความใน ข้อ ๑๙ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๗ แห่งหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ กรมบัญชีกลางเห็นควรกำหนด แนวปฏิบัติการเบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอก โดยให้ยกเลิกหนังสือที่ อ้างถึง ๑ และให้ผู้มีสิทธิ ส่วนราชการ สถานพยาบาล ถือปฏิบัติดังนี้

๑. การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกในระบบเบิกจ่ายตรง ให้ใช้บัตรประจำตัว ประชาชนที่ราชการออกให้ทำธุรกรรมในการเข้ารับการรักษาพยาบาลทุกครั้ง เว้นแต่ บุคคลที่ไม่สามารถมีบัตร ประจำตัวประชาชนได้ตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชนหรือบุคคลที่กรมบัญชีกลางกำหนดให้ไม่ต้อง แสดงบัตรประจำตัวประชาชนในการใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล โดยให้ถือปฏิบัติตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๒. รายการค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกที่มีหลักเกณฑ์กำหนดไว้เป็นการเฉพาะเกี่ยวกับลงทะเบียนผู้ป่วย เช่น ผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ต้องบำบัดทดแทนไตด้วยวิธีไตเทียม ผู้ป่วยโรคมะเร็ง ซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้ยาราคาสูง ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวเพิ่มเติมด้วย

๓. รายการค่าตรวจสุขภาพประจำปี ให้ทรงรองจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลและนำไปเสร็จรับเงินยื่นขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ณ ส่วนราชการต้นสังกัด

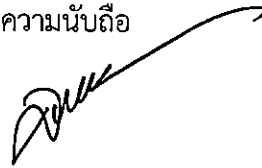
๔. การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกในระบบเบิกจ่ายตรง ให้สถานพยาบาลจัดส่งข้อมูลไปยังหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมาย (สำนักสารสนเทศบริการสุขภาพ (สทส.) หรือ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)) แล้วแต่กรณี (ขึ้นอยู่กับสถานพยาบาลส่งข้อมูลเพื่อขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลกับกรมบัญชีกลางผ่านหน่วยงานใด) โดยถือปฏิบัติตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕. ผู้ป่วยด้วยโรคไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ต้องบำบัดทดแทนไตด้วยวิธีไตเทียม และผู้ป่วยโรคมะเร็งที่มีความจำเป็นต้องฉายรังสีรักษา ซึ่งสถานพยาบาลของทางราชการส่งตัวให้มาเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชน การใช้สิทธิเบิกจ่ายตรง ณ สถานพยาบาลของเอกชน ให้ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวตลอดจนสถานพยาบาลของเอกชน ถือปฏิบัติตามสิ่งที่ส่งมาด้วย เช่นเดียวกัน

อนึ่ง การดำเนินการปรับเปลี่ยนระบบเบิกจ่ายตรง กรมบัญชีกลางมีแผนงานเกี่ยวกับการสร้างความรับรู้ความเข้าใจ เช่น การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบ Info graphic การจัดอบรมบรรยายให้ความรู้ โดยจะครอบคลุมทั้งราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งจะดำเนินงานก่อนที่มีการปรับเปลี่ยนระบบในวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ดังนั้น จึงใคร่ขอให้ทุกหน่วยงานติดตามข่าวสารของกรมบัญชีกลางเป็นระยะผ่านหน้าเว็บไซต์กรมบัญชีกลาง สำนักงานคลังเขต หรือสำนักงานคลังจังหวัด เพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งผู้มีสิทธิและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้โปรด Download สิ่งทีส่งมาด้วย จาก www.cgd.go.th/ หัวข้อสวัสดิการรักษายาพยาบาล/ข้อมูลนำรู้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุทธิรัตน์ รัตนโชติ)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

กองสวัสดิการรักษายาพยาบาล

กลุ่มงานกฎหมายด้านสวัสดิการรักษายาพยาบาล

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๔๔๑ ๔๓๕๕ ๖๘๕๒ ๖๘๕๔

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๕๗

แนวปฏิบัติการเบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอก
(สำหรับผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวและส่วนราชการ)

๑. ในแนวปฏิบัตินี้

“บัตรประจำตัวประชาชน” หมายความว่า บัตรที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (แถบแม่เหล็ก) หรือบัตรที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์แบบอนเนกประสงค์ (สมาร์ทการ์ด)

“ส่วนราชการผู้เบิก” หมายความว่า ส่วนราชการซึ่งเบิกเงินจากกรมบัญชีกลาง หรือสำนักงานคลังจังหวัด และให้หมายความรวมถึง ส่วนราชการภายในของส่วนราชการผู้เบิกที่กรมบัญชีกลางกำหนดรหัสผู้ใช้งานในระบบฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ

“บัตร” หมายความว่า บัตรสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

หมวดที่ ๑

ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัว

๒. การใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกในระบบเบิกจ่ายตรงผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวจะต้องมีฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ “สมบูรณ์” จึงจะสามารถใช้สิทธิในระบบเบิกจ่ายตรงได้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการใช้สิทธิระบบเบิกจ่ายตรง ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัว ควรตรวจสอบสิทธิของตนเองก่อนเข้ารับการรักษาพยาบาล โดยนำเลขบัตรประจำตัวประชาชน ตรวจสอบผ่านเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง ที่ www.cgd.go.th หัวข้อ “ตรวจสอบสิทธิ” ในกรณีที่แสดงผลว่า “มีสิทธิ” จึงจะสามารถใช้สิทธิเบิกจ่ายตรงได้

๓. ในการเข้ารับการรักษาพยาบาลครั้งแรก (ผู้ป่วยรายใหม่) ในสถานพยาบาลแห่งใด อาจมีขั้นตอนการลงทะเบียนเพื่อออกบัตรประจำตัวผู้ป่วย หรือการตรวจสอบสิทธิก่อนเข้ารับการรักษาพยาบาลในเบื้องต้น ซึ่งถือเป็นขั้นตอนภายในของสถานพยาบาล จึงขอให้ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวปฏิบัติตามวิธีการที่แต่ละสถานพยาบาลเป็นผู้กำหนด

๔. การให้สถานพยาบาลเบิกค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกแทนในระบบเบิกจ่ายตรง ให้ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัว ถือปฏิบัติ ดังนี้

๔.๑ แสดงตน ณ สถานพยาบาล และแจ้งความประสงค์ว่าจะใช้สิทธิเบิกจ่ายตรง โดยใช้บัตรประจำตัวประชาชนเพื่อทำธุรกรรมการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล

๔.๒ ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องใช้บัตรประจำตัวประชาชน เพื่อทำธุรกรรมการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลในระบบเบิกจ่ายตรง หรือไม่ต้องแสดงตน ณ สถานพยาบาล

(๑) ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว ซึ่งมีอายุเกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ และมีบัตรประจำตัวประชาชนที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (กระดาษเคลือบพลาสติก) ซึ่งเป็นบัตรที่ทางราชการให้ใช้ตลอดชีพ ก่อนที่หลักเกณฑ์นี้มีผลใช้บังคับ

(๒) บุคคลในครอบครัวที่ยังไม่สามารถมีบัตรประจำตัวประชาชนได้ และ/หรือไม่สามารถมีบัตรประจำตัวประชาชนได้ตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน ได้แก่ เด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๗ ปี คู่สมรสและบิดามารดาของผู้มีสิทธิที่มีได้มีสัญชาติไทย

(๓) ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว ซึ่งเป็นผู้ป่วยติดเตียง โดยมีคำรับรองของแพทย์ยืนยันว่า เป็นผู้ป่วยติดเตียงจริง หรือมีเหตุจำเป็นอื่นๆ ตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด

๔.๓ กรณีผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว ซึ่งมีบัตรประจำตัวประชาชนที่ไม่ได้จัดทำบัตรด้วยระบบ คอมพิวเตอร์ (กระดาษเคลือบพลาสติก) ให้แสดงบัตรดังกล่าวต่อเจ้าหน้าที่ของสถานพยาบาลเพื่อให้เจ้าหน้าที่ ของโรงพยาบาลใช้เลขบัตรประจำตัวประชาชน ทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง

๔.๔ กรณีเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๗ ปี ให้ใช้เอกสารที่ทางราชการออกให้ซึ่งปรากฏเลขบัตรประจำตัว ประชาชนของเด็ก เช่น สูติบัตร ทะเบียนบ้าน หรือบัตรที่ส่วนราชการต้นสังกัดออกให้ตามแบบที่กรมบัญชีกลาง กำหนดเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลใช้เลขบัตรประจำตัวประชาชนทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง และให้ใช้ บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ดูแลเด็กประกอบการทำธุรกรรมด้วย

๔.๕ กรณีคู่สมรส หรือบิดาและมารดาของผู้มีสิทธิ มิได้มีสัญชาติไทยและไม่มีเลขประจำตัวคนต่างด้าว ๑๓ หลัก ที่ทางราชการออกให้ กรณีนี้ให้ใช้ทะเบียนประวัติบุคลากรภาครัฐ หรือบัตรที่ส่วนราชการต้นสังกัด ออกให้ตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด ซึ่งจะปรากฏเลขประจำตัวที่กรมบัญชีกลางกำหนด ขึ้นต้นด้วยอักษร ภาษาอังกฤษ “B” และมีตัวเลขจำนวน ๑๒ หลัก รวมเป็น ๑๓ หลัก แสดงต่อเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล เพื่อทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง

๔.๖ กรณีบิดามารดาของผู้มีสิทธิที่มีได้มีสัญชาติไทย แต่มีเลขประจำตัวคนต่างด้าว ๑๓ หลัก ที่ทางราชการออกให้ ให้ใช้เอกสารทางราชการดังกล่าว เช่น ทะเบียนบ้าน ทะเบียนคนต่างด้าว หรือบัตร ที่ส่วนราชการต้นสังกัดออกให้ตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด แสดงต่อเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล เพื่อทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง

๔.๗ กรณีผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว ซึ่งเป็นผู้ป่วยติดเตียง ไม่สามารถไปแสดงตน ณ สถานพยาบาลได้ ให้ผู้ดูแลผู้ป่วยนำบัตรประจำตัวประชาชนของบุคคลดังกล่าว ทำธุรกรรมการเบิกเงิน ค่ารักษาพยาบาลแทนผู้ป่วย และให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ดูแลประกอบการทำธุรกรรมด้วย และในกรณีที่ผู้ป่วยเป็นบุคคลตามข้อ ๔.๕ และข้อ ๔.๖ ให้นำวิธีปฏิบัติตามข้อ ๔.๕ และข้อ ๔.๖ มาใช้บังคับ

๔.๘ ในกรณีผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว เป็นผู้สูงอายุ หรือมีปัญหาด้านการเคลื่อนไหว เมื่อเข้ารับการรักษาจากแพทย์แล้ว แต่ไม่สะดวกในการรับยาด้วยตนเอง หรือทำธุรกรรมด้วยตนเอง สามารถมีผู้รับยาแทนหรือผู้ทำธุรกรรมแทนก็ได้ โดยในขั้นตอนการทำธุรกรรมให้ผู้รับยาแทนหรือผู้ทำธุรกรรมแทน นำบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวทำธุรกรรมการเบิกจ่ายตรงแทนได้ ในกรณีที่ ผู้ป่วยเป็นบุคคลตามข้อ ๔.๕ และข้อ ๔.๖ ให้นำวิธีปฏิบัติตามข้อ ๔.๕ และข้อ ๔.๖ มาใช้บังคับ

๕. ในกรณีที่บัตรประจำตัวประชาชนเสียไม่สามารถทำธุรกรรมได้ กรณีดังกล่าวผู้มีสิทธิและบุคคล ในครอบครัว ยังคงสามารถใช้สิทธิในระบบเบิกจ่ายตรงได้

๖. การขอทะเบียนประวัติหรือบัตรสวัสดิการรักษายาพยาบาลข้าราชการ ให้ยื่นคำร้องขอต่อนายทะเบียน บุคลากรภาครัฐหรือนายทะเบียนผู้รับบำเหน็จบำนาญตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนดและถือปฏิบัติตามเงื่อนไข ที่แนบท้ายแนວปฏิบัติ

๗. ในกรณีผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว ไม่แสดงบัตรประจำตัวประชาชน หรือเอกสารตามที่ กรมบัญชีกลางกำหนดต่อสถานพยาบาล จะต้องทดรองจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลและนำไปเสริมรับเงินยื่นเบิก ที่ส่วนราชการต้นสังกัด

๘. ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว ที่มีพฤติกรรมการใช้บริการที่ส่อไปในทางทุจริต หรือกรณีอื่นๆ ตามที่ กรมบัญชีกลางกำหนด กรมบัญชีกลางจะดำเนินการระงับการใช้สิทธิในระบบเบิกจ่ายตรง

๙. ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวตลอดจนผู้รับยาแทนหรือผู้ทำการแทนต้องให้ความร่วมมือกับ สถานพยาบาลและต้องมีการทำธุรกรรม ณ จุดที่สถานพยาบาลกำหนดทุกครั้ง เนื่องจากหากมิได้มีการทำธุรกรรม ที่เครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชนจะไม่สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลในระบบเบิกจ่ายตรงได้

๑๐. ในกรณีที่มีปัญหาการใช้สิทธิในระบบเบิกจ่ายตรง สามารถสอบถามข้อมูล Call Centre กรมบัญชีกลาง หมายเลข ๐ ๒๒๗๐ ๖๔๐๐

หมวดที่ ๒

ส่วนราชการ

๑๑. ให้ผู้มีอำนาจอนุมัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นผู้ออกบัตรให้กับบุคคลตามข้อ ๔.๔ ข้อ ๔.๕ และข้อ ๔.๖ ตามเงื่อนไข และรูปแบบที่แนบท้ายแนบปฏิบัติ

๑๒. ให้นายทะเบียนบุคลากรภาครัฐหรือนายทะเบียนผู้รับบำนาญ บำนาญ ตรวจสอบสถานะของบุคคล ตามข้อ ๔.๔ ข้อ ๔.๕ และข้อ ๔.๖ ว่ามีสถานะเป็นบุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกา เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็นผู้เสนอเรื่องต่อผู้มีอำนาจ อนุมัติ

๑๓. ส่วนราชการผู้เบิกจะได้รับข้อมูลการใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลในระบบเบิกจ่ายตรงจาก กรมบัญชีกลางผ่านระบบ KTB Corporate Online โดยส่วนราชการผู้เบิกจะได้รับ Username และ Password จากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อเรียกดูข้อมูลฯ ดังกล่าว โดยให้ดำเนินการตามคู่มือการใช้งานของ ส่วนราชการตามโครงการบัตรสวัสดิการรรักษาพยาบาลข้าราชการ ทั้งนี้ ให้ผู้มีอำนาจอนุมัติมอบหมายเจ้าหน้าที่ ภายในส่วนราชการผู้เบิกสรุปข้อมูลฯ ดังกล่าวให้ทราบเป็นรายเดือน และให้ตรวจสอบสถานะของผู้มีสิทธิว่า ยังคงเป็นข้าราชการ ลูกจ้างประจำ หรือผู้รับเบี้ยหวัด/บำนาญ ภายในสังกัดของตนเองหรือไม่ เพื่อประโยชน์ ในการปรับปรุงฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐให้เป็นปัจจุบันเสมอ

เงื่อนไขการออกบัตรสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

๑. ผู้มีอำนาจอนุมัติสามารถออกบัตรให้กับบุคคลตามข้อ ๔.๔ ข้อ ๔.๕ และข้อ ๔.๖ เท่านั้น
๒. ในบัตรจะต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้
  - ๒.๑ ชื่อตัว ชื่อสกุล วันเดือนปีเกิด รูปถ่าย และเลขประจำตัวประชาชน หรือเลขประจำตัวคนต่างด้าว ๑๓ หลัก หรือเลขประจำตัวที่กรมบัญชีกลางกำหนด ๑๓ หลัก ของบุคคลในครอบครัวที่ผู้มีสิทธิร้องขอให้ส่วนราชการออกบัตร
  - ๒.๒ ลายมือชื่อและตราประจำตำแหน่งของผู้มีอำนาจอนุมัติ และประทับตราของส่วนราชการ
  - ๒.๓ วันออกบัตรและวันบัตรหมดอายุ โดยบัตรมีอายุ ๘ ปี นับถัดจากวันที่ออกบัตรรูปถ่ายของบุคคลในครอบครัวตามข้อ ๒.๑ จะต้องเป็นรูปถ่ายหน้าตรงไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม (ถ่ายไว้ไม่เกิน ๖ เดือน) โดยมีขนาด ๒.๕ x ๓ เซนติเมตร จำนวน ๒ รูป โดยใช้ติดบนบัตรและบนคำร้องขอมีบัตร เว้นแต่ การออกบัตรให้กับเด็กที่มีอายุไม่เกิน ๗ ปี ไม่ต้องติดรูปถ่าย
๓. การขอมีบัตรใหม่ การขอเปลี่ยนบัตร เนื่องจากบัตรหมดอายุ หรือเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล ให้ผู้มีสิทธิส่งคืนบัตรเก่าแก่นายทะเบียนบุคลากรภาครัฐ/นายทะเบียนผู้รับบำเหน็จบำนาญ ก่อนรับบัตรใบใหม่จากส่วนราชการ เว้นแต่ การออกบัตรใหม่เนื่องจากบัตรสูญหาย
๔. การขอมีบัตรครั้งแรก การขอมีบัตรใหม่ การขอเปลี่ยนบัตร ให้ผู้มีสิทธิแนบเอกสารที่ทางราชการออกให้ซึ่งแสดงสถานะความเป็นบุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิ เช่น สำเนาทะเบียนสมรส สำเนาทะเบียนคนต่างด้าว สำเนาทะเบียนบ้าน เป็นต้น พร้อมทั้งรับรองความถูกต้องของเอกสารเพื่อให้ นายทะเบียนตรวจสอบก่อนเสนอให้ผู้มีอำนาจอนุมัติการออกบัตร
๕. รูปแบบและขนาดของบัตรเป็นไปตามที่แนบท้ายนี้

คำขอมีบัตรสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ
โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง พร้อมทั้งกรอกข้อความเท่าที่จำเป็น

เสนอ ก

ข้าพเจ้า.....เลขประจำตัวประชาชน
ตำแหน่ง.....สังกัดกรม..... กระทรวง.....
จังหวัด.....

มีความประสงค์ขอให้ส่วนราชการออกบัตรสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ สำหรับใช้ประกอบการเบิกจ่ายตรง
คำรักษายาบาลประเภทผู้ป่วยนอกของ

- คู่สมรส ชื่อ .....
- บิดา ชื่อ .....
- มารดา ชื่อ .....
- บุตร ชื่อ .....

เกิดเมื่อ.....เป็นบุตรลำดับที่ .....

ยังไม่บรรลุนิติภาวะ เป็นบุตรไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

ซึ่งมีเลขบัตรประจำตัวประชาชน
/เลขที่หนังสือเดินทาง..... เนื่องจากบุคคลดังกล่าวไม่สามารถมีบัตรประจำตัวประชาชน
ได้ตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้าพเจ้ามีสิทธิได้รับเงินคำรักษายาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวตามพระราชกฤษฎีกา
เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และข้อความข้างต้นเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....
(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

สำหรับนายทะเบียนบุคลากรภาครัฐ/นายทะเบียนผู้รับบำเหน็จบำนาญ

ข้าพเจ้า ..... นายทะเบียนบุคลากรภาครัฐ/นายทะเบียนผู้รับบำเหน็จบำนาญ
ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลของ..... ..... แล้ว มีสถานะเป็นบุคคลในครอบครัว
ของ..... กรณีดังกล่าวจึงสามารถออกบัตรสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการได้

ลงชื่อ .....
นายทะเบียนบุคลากรภาครัฐ/นายทะเบียนผู้รับบำเหน็จบำนาญ

หมายเหตุ

ก เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ

ข ชื่อบุคคลในครอบครัว

แบบบัตรสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

(ด้านหน้า)

รูปถ่าย ๒.๕ x ๓ ซม.	เลขประจำตัวของผู้ถือบัตร
	ชื่อ .....
	ตำแหน่ง.....
เกิดวันที่ .... /.... /.....	ผู้ออกบัตร

(ด้านหลัง)

บัตรสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

ให้ไว้แสดงว่าบุคคลที่ถือบัตรนี้เป็นบุคคล
ในครอบครัวของผู้มีสิทธิที่สามารถใช้สิทธิในระบบ
เบิกจ่ายตรงได้

วันออกบัตร...../...../.....วันหมดอายุ...../...../.....

หมายเหตุ

ในกรณีเด็กที่มีอายุไม่เกิน ๗ ปี ให้ ใช้เลขประจำตัวประชาชน สำหรับบิดามารดาหรือคู่สมรสของผู้มีสิทธิ
ให้ใช้เลขประจำตัวคนต่างด้าว ๑๓ หลัก หรือเลขประจำตัวที่กรมบัญชีกลางกำหนด ๑๓ หลัก แล้วแต่กรณี

**แนวปฏิบัติการเบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอก
(สำหรับสถานพยาบาล)**

๑. ในแนวปฏิบัตินี้

“บัตรประจำตัวประชาชน” หมายความว่า บัตรที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (แถบแม่เหล็ก) หรือบัตรที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์แบบอนเนกประสงค์ (สมาร์ทการ์ด)

“หน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมาย” หมายความว่า สำนักสารสนเทศบริการสุขภาพ (สทส.) หรือสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

“บัตร” หมายความว่า บัตรสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

หมวดที่ ๑

บททั่วไป

๒. สถานพยาบาลอาจขอตรวจสอบข้อมูลผู้ป่วยจากหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมายและจัดทำเป็นฐานข้อมูลของสถานพยาบาล เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบสิทธิ ก่อนให้การรักษายาบาลหรือทำธุรกรรม การเบิกจ่ายตรง โดยกรมบัญชีกลางไม่อนุญาตให้คัดลอก เผยแพร่หรือกระทำการอย่างใดๆ อันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตัวผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว

๓. สถานพยาบาลจะได้รับเครื่องอ่านบัตรจากกรมบัญชีกลาง เพื่อใช้ในการทำธุรกรรมเมื่อผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวมาเข้ารับบริการทางการแพทย์ โดยสถานพยาบาลสามารถกำหนดจุดติดตั้งเครื่องอ่านบัตร ณ บริเวณใดของสถานพยาบาลก็ได้ โดยการทำธุรกรรมในแต่ละครั้งจะต้องแสดงจำนวนค่ารักษายาบาลที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งที่ทำธุรกรรม ทั้งนี้ เครื่องอ่านบัตรไม่ถือเป็นครุภัณฑ์ของสถานพยาบาล แต่ถือเป็นครุภัณฑ์ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งธนาคารฯ จะได้จัดทำทะเบียนครุภัณฑ์ดังกล่าวเอง

หมวดที่ ๒

การทำธุรกรรม

๔. ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวจะต้องแสดงตน ณ สถานพยาบาล และนำบัตรประจำตัวประชาชน ทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง หากมีได้นำบัตรประจำตัวประชาชน มาประกอบการใช้สิทธิเบิกจ่ายตรง ให้เรียกเก็บเงินจากผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวและออกใบเสร็จรับเงินเพื่อนำไปยื่นขอใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษายาบาล ณ ส่วนราชการต้นสังกัด

๕. ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องใช้บัตรประจำตัวประชาชน หรือแสดงตน ณ สถานพยาบาล

๕.๑ ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว ซึ่งมีอายุเกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ และมีบัตรประจำตัวประชาชนที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (กระดาษเคลือบพลาสติก) ซึ่งเป็นบัตรที่ทางราชการออกให้ใช้ตลอดชีพ ก่อนที่หลักเกณฑ์นี้มีผลใช้บังคับ ให้ใช้เลขประจำตัวประชาชนที่ปรากฏบนบัตรประจำตัวประชาชนทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง

๕.๒ กรณีเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๗ ปี ให้ใช้เลขบัตรประจำตัวประชาชนของเด็กที่ปรากฏอยู่ในสูติบัตร หรือทะเบียนบ้าน (ของเด็ก) หรือบัตรที่ส่วนราชการต้นสังกัดออกให้ตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด ทำธุรกรรม เบิกจ่ายตรง และให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ดูแลเด็กทำธุรกรรมร่วมด้วย

๕.๓ กรณีคู่สมรส หรือบิดาและมารดาของผู้มีสิทธิ ที่มีได้มีสัญชาติไทยและไม่มีเลขประจำตัวคนต่างด้าว ๑๓ หลัก ที่ทางราชการออกให้ นั้น ให้ใช้เลขประจำตัว ๑๓ หลัก ที่กรมบัญชีกลางกำหนด (ขึ้นต้นด้วยอักษร ภาษาอังกฤษ “B”) ที่ปรากฏอยู่ในทะเบียนประวัติฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ หรือบัตรที่ส่วนราชการต้นสังกัด ออกให้ตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด เพื่อทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง

๕.๔ กรณีบิดามารดาของผู้มีสิทธิที่มีได้มีสัญชาติไทย แต่มีเลขประจำตัวคนต่างด้าว ๑๓ หลัก ที่ทางราชการออกให้ นั้น ให้ใช้เลขประจำตัวคนต่างด้าวที่ปรากฏอยู่ในทะเบียนบ้าน ทะเบียนคนต่างด้าว หรือ บัตรที่ส่วนราชการต้นสังกัดออกให้ตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด เพื่อทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง

๕.๕ กรณีผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว ซึ่งเป็นผู้ป่วยติดเตียง ไม่สามารถมาแสดงตน ณ สถานพยาบาลได้ ให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ป่วย ทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง โดยให้สถานพยาบาลเรียกดูบัตรประจำตัวประชาชน ของผู้ดูแลผู้ป่วยติดเตียงและ/หรืออาจเรียกดูหนังสือรับรองแพทย์ที่รับรองว่าเป็นผู้ป่วยติดเตียง หากมิใช่ผู้ป่วย ที่เข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของตนเองเป็นประจำ และในกรณีที่ผู้ป่วยเป็นบุคคลตามข้อ ๕.๓ และข้อ ๕.๔ ให้นำวิธีปฏิบัติตามข้อ ๕.๓ และข้อ ๕.๔ มาใช้บังคับ สำหรับเหตุจำเป็นอื่นๆ ให้เป็นไปตามที่ กรมบัญชีกลางกำหนด

๕.๖ กรณีผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว เป็นผู้สูงอายุ หรือมีปัญหาด้านการเคลื่อนไหว เมื่อเข้ารับ การตรวจรักษาจากแพทย์แล้ว แต่ไม่สะดวกในการรับยาด้วยตนเอง หรือทำธุรกรรมด้วยตนเอง สามารถมีผู้รับ ยาแทนหรือผู้ทำธุรกรรมแทนได้ โดยให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ป่วย ทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง และในกรณีที่ ผู้ป่วยเป็นบุคคลตามข้อ ๕.๓ และข้อ ๕.๔ ให้นำวิธีปฏิบัติตามข้อ ๕.๓ และข้อ ๕.๔ มาใช้บังคับ

๖. กรณีที่บัตรประจำตัวประชาชนเสีย ให้ใช้เลขบัตรประจำตัวประชาชน นั้น ทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง

๗. การทำธุรกรรมตามข้อ ๔ - ข้อ ๖ ให้ดำเนินการตามคู่มือการใช้งานของสถานพยาบาลตามโครงการ บัตรสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

๘. ในกรณีที่เครื่องอ่านบัตรไม่สามารถใช้งานได้ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๘.๑ แจ้งให้ธนาคารกรุงไทยทราบผ่านสายด่วนที่ปรากฏอยู่บนเครื่องอ่านบัตร เพื่อดำเนินการกู้คืน ระบบ

๘.๒ การทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) การทำธุรกรรมผ่านเครื่องอ่านบัตรในระบบ Offline

(๒) การทำธุรกรรมผ่านระบบ KTB Corporate Online หรือ

(๓) การทำธุรกรรมโดยใช้ใบคำขอใช้สิทธิบัตรสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

๘.๓ การทำธุรกรรมตามข้อ ๘.๒ ให้ดำเนินการตามคู่มือการใช้งานของสถานพยาบาลตามโครงการ บัตรสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

๙. เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๔ - ข้อ ๖ แล้ว การระบุจำนวนเงินในแต่ละครั้งที่มีการทำธุรกรรม ให้ระบุ ค่าใช้จ่ายเต็มจำนวน (ค่าใช้จ่ายในครั้งนั้นไม่ต้องพิจารณาว่าเบิกจากทางราชการได้เป็นเงินจำนวนเท่าไร) และจำนวนเงินให้ระบุทศนิยมสองตำแหน่ง ก่อนกดบันทึก (Enter)

๑๐. การทำธุรกรรมตามข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๘.๒ (๑) เครื่องอ่านบัตรจะพิมพ์ใบแสดงรายการค่าใช้จ่าย Sales Slip จำนวน ๒ ใบ สำหรับโรงพยาบาล ๑ ใบ และผู้ป่วย ๑ ใบ โดยใบแสดงรายการค่าใช้จ่ายของสถานพยาบาล ต้องให้ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวหรือผู้รับยาแทนหรือผู้ทำธุรกรรมแทนลงนามด้วย และให้ยกเลิกการออกเอกสารแสดงค่าใช้จ่ายตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๒๒๙ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔

๑๑. เมื่อการทำธุรกรรมแล้วเสร็จระบบจะแสดงข้อมูลสำคัญที่สถานพยาบาลจะต้องใช้เพื่อประกอบการส่งข้อมูลในระบบเบิกจ่ายตรง คือ เลขอนุมัติ (Approval Code) และจำนวนเงินค่ารักษาพยาบาลทั้งหมดในครั้งนั้น (Amount)

หมวดที่ ๓

การยกเลิกธุรกรรม

๑๒. ธุรกรรมที่สถานพยาบาลได้ดำเนินการแล้วเสร็จ ก่อนดำเนินการส่งข้อมูลไปยังหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมาย หากพบความผิดพลาดในการบันทึกข้อมูล สถานพยาบาลสามารถยกเลิกธุรกรรมได้ โดยหากเป็นกรณีที่พบความผิดพลาดในวันที่ทำธุรกรรม ให้ยกเลิกรายการผ่านเครื่องอ่านบัตร หากเป็นกรณีพบความผิดพลาดภายหลังจากวันทำธุรกรรม ให้ยกเลิกรายการผ่านระบบ KTB Corporate Online โดยให้ดำเนินการตามคู่มือการใช้งานของสถานพยาบาลตามโครงการบัตรสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

หมวดที่ ๔

การส่งข้อมูลในระบบเบิกจ่ายตรง

ข้อ ๑๓ การเบิกค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอก ให้สถานพยาบาลดำเนินการส่งข้อมูลภายใน ๓๐ วัน นับถัดจากวันที่สถานพยาบาลได้ให้บริการผู้ป่วย ในกรณีที่สถานพยาบาลส่งข้อมูลล่าช้าเกินกว่า ๑ ปี ถือว่าไม่ประสงค์ที่จะเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล

ข้อ ๑๔ การส่งข้อมูลประเภทผู้ป่วยนอก ให้จัดทำข้อมูลเป็นรายบุคคลตามรายการที่กรมบัญชีกลาง และหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมายกำหนด และดำเนินการจัดส่งข้อมูลดังกล่าวไปยังหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมาย

ข้อ ๑๕ การจัดส่งข้อมูลตามข้อ ๑๔ นอกเหนือจากข้อมูลที่กรมบัญชีกลางได้เคยสั่งการให้สถานพยาบาลจัดส่งก่อนที่แนวปฏิบัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้สถานพยาบาลจัดส่งข้อมูลตามข้อ ๑๑ เพิ่มเติม เพื่อประกอบการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลด้วย โดยสถานพยาบาลสามารถ Download ข้อมูลตามข้อ ๑๑ ได้ จากระบบที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ได้จัดเตรียมไว้ โดยให้ดำเนินการตามคู่มือการใช้งานของสถานพยาบาลตามโครงการบัตรสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

ข้อ ๑๖ หน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมายจะดำเนินการตรวจสอบข้อมูลและแจ้งให้สถานพยาบาล ยืนยันความถูกต้องของข้อมูลค่าใช้จ่าย โดยกรณีที่สถานพยาบาลยืนยันข้อมูลค่าใช้จ่ายให้ดำเนินการจัดทำคำขอเบิก เงินค่ารักษาพยาบาลตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนดไว้ในหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่าย เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และจัดส่งให้กับหน่วยงานข้างต้น

ข้อ ๑๗ กรมบัญชีกลางจะดำเนินการจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกตามรอบบัญชี ที่กำหนด และส่งแบบแจ้งการโอนเงินให้สถานพยาบาลทราบ โดยให้สถานพยาบาลเก็บรวบรวมต้นฉบับ คำขอเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลแต่ละครั้งไว้คู่กับแบบแจ้งการโอนเงินค่ารักษาพยาบาล เพื่อใช้ในการตรวจสอบ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๘ ในระหว่างวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑ - ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑ หากผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัว มิได้นำบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ หรือเอกสารทางราชการที่แนบปฏิบัติ นี้กำหนดให้ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชนมาทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง ให้สามารถใช้เลขบัตรประจำตัว ประชาชนหรือเลขประจำตัวคนต่างด้าว หรือเลขประจำตัวที่กรมบัญชีกลางกำหนดของผู้มีสิทธิและบุคคลใน ค ร อ บ ค ร ี บ ว ทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงได้

ข้อ ๑๙ ในวาระเริ่มแรกของการปรับเปลี่ยนระบบเบิกจ่ายตรงประเภทผู้ป่วยนอก เพื่อให้การดำเนินงาน เป็นไปด้วยความราบรื่นในระหว่างวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑ - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ หากข้อมูลตามข้อ ๑๑ ไม่สมบูรณ์ กรมบัญชีกลางอนุญาตให้สถานพยาบาลสามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลในระบบเบิกจ่ายตรงได้ ในกรณีที่ข้อมูลประเภทอื่นๆ ที่ต้องจัดส่งสมบูรณ์